

En el país de la lectura

Text > XAVIER CORTADELLAS

Il·lustració > LAURA REIXACH

Resulta que els catalans tenim la sort de viure en un país. La mala sort fa, però, que tot sovint, quan es parla d'aquest país, no vulguin dir Catalunya, sinó Espanya. No hi fa res. Fa tant de temps, tants de segles que els catalans formem part d'aquesta sagrada unitat, que no tinc cap dubte que aquesta realitat no se solucionarà a còpia d'apar fent columnes. Tampoc no ho pretenc. Déu me'n guard!

El cas és que, segons un baròmetre que ha publicat el Gremi d'Editors (aquest sí, de Catalunya), a Espanya —i a Catalunya, doncs també—, la lectura per lleure va continuar creixent durant tot l'any 2025. A Espanya, la mitjana de lectors per lleure en el temps lliure se situava en el 66,2 %. Sí, tal com ho heu llegit: a Espanya, 6,62 persones de cada deu llegeixen per lleure. No ho heu detectat, això? De debò? Ja esteu segurs que, quan mireu, mireu?

Si ho concretem en el que allà diuen *comunitats* i aquí encara hi ha persones que els diem un altre nom, Catalunya és la tercera del rànquing. Us hi heu fixat? Sempre o quasi sempre, en tot o en quasi tot, els catalans acostumem a ser els tercers del rànquing. Pugem al podi, sí, però tampoc no ens hi enfilem gaire. Els primers, naturalment, són els de Madrid, on, segons aquest mateix baròmetre, 7,28 persones de cada deu llegeixen. Al País Basc —per descomptat, els segons— llegeixen 7,01 persones de cada deu. A Catalunya, 6,95. Sí. Hi ha gent llegint pertot arreu de Madrid, del País Basc i de Catalunya. És un dona-me'n dona-me'n, això. Allò que va dir el Quixot al seu amic Sancho només d'arribar al que no ha estat mai la comunitat catalana: «Em sembla, amic Sancho, que ja som a prop de Barcelona, perquè només veig gent llegint».

No hi fa res que el Quixot trobés tot de gent penjada als arbres perquè, llavors, Catalunya era una terra de bandolers. Avui és terra de lectors. I si el Quixot tornés, només veuria gent llegint a totes les cantonades...

Ara, el que jo em demano és: on deu ser la trampa d'aquest baròmetre? Potser en el fet que aquest 66,2 % del total d'Espanya és de gent que llegeix en el seu temps d'oci? Què deu passar? Que de temps lliure a Espanya —i doncs, també a Catalunya—, d'oci en tenen només quatre gats? Que hi ha una tendència generalitzada a mentir quan es pregunta a la gent si llegeix en el temps lliure?

També el Gremi d'Editors es fa ressò d'un parell de notícies sobre el que ha passat a Itàlia i a França durant l'any 2025. A Itàlia, la in-

dústria italiana del llibre (*vulgus*, impremtes, editorials i també, és clar, distribuïdors, transportistes i llibreries) va tancar el 2025 amb una disminució de compres del 2,1 % en relació amb el 2024. Es van perdre 1.484 milions d'euros, que, comptats en llibres, signifiquen un 3 % menys de vendes. A França no sé si he de dir que els resultats van ser pitjors. De llibres impresos i digitals se'n van vendre 1,6 % menys, tres-cents cinquanta milions d'unitats, tal com diuen aquells de la indústria quan es troben i parlen de llibres. Això vol dir que a França aquestes indústries van deixar de guanyar 4.400 milions d'euros. Sembla que res a veure amb el que passa aquí.

Ser espanyol, ja es veu, és una sort. A veure si, al final, els catalans acabarem donant les gràcies pel fet que el sol no es pongués també en aquesta banda! Per cert, segons les dades d'aquest baròmetre sobre la indústria del llibre, també sembla que ser portuguès sigui una sort, perquè Portugal i Espanya —les dues potències, tu!—, pel que fa a lectors i llibres, són les que creixen més d'Europa. Però qui pensa en Portugal, podent rabejar-se a dir que, fins i tot pel que fa als llibres, Itàlia i França són una misèria i mitja?

I ara, benvolguts lectors i lectores, si us lleu i podeu, aneu a qualsevol llibreria o a qualsevol biblioteca de França o d'Itàlia. Ja veureu que us diran que no hi va mai ningú. Avorrides, superavorrides, megaavorrides bibliotecàries o llibreres probablement us preguntaran com s'ho fan les seves col·legues d'aquesta Europa lletrada que és la península Ibèrica per donar l'abast, de tanta feina com tenen. Potser fins i tot us demanaran si no podrien trobar-los un raconet a Catalunya o a Espanya on els vulguin per treballar. Sí, home, sí, que vinguin totes i que treballin com cal, que així desco-

briran que aquí només és quan es treballa que es cobra. Segur també que trobaríem algun baròmetre d'aquesta Espanya imbatible que ho diu.

